

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Nas name
V ednosti
slogi do cilja

Duluth, Minn., Thursday, May 2, 1912. — Četrtek, 2. maja 1912.

Volume II. — Letnik II.

Ameriške vesti.

strofi parnika "Titanic".
N. S., 30. aprila. —
obitni zvonjenjem raznih
naslega mesta pomikal se
zjutraj parnik "Maclay"
našemu pristanišču or
npl ali nesrečnimi žrtva
bljenega pomorskega or
"Titanic". Parnik je dospel
ob 9.30. Zastave na dru
so v znak žalovanja na
Celo mesto zagrnjeno je
in obleko.

Zgubljena pošta na parniku
"Titanic".
Washington, 30. aprila. —
Vrhovnemu poštarju došlo je sem
kaj natančno poročilo o veliki izg
ubi pisem, ki so se v vrčah po
topili na parniku "Titanic". Na
tem parniku bilo je 3423 vreč po
šte. Povprečno zavzema vsaka
vreča do 2000 pisem, torej znaša
izguba vsled grozne katastrofe do
7,000,000 pisem. Med temi naha
jalo se je tudi 200 vreč priporo
čene pošte, ki pa so zavzemale do
8000 pisem, torej se je pogreznilo
skupaj približno 1,600,000 pri
poročenih pisem in zavitkov.

Trije Slovenci zgoreli.
Cleveland, O., 1. maja. — Ne
prevoznom čolnu tukajšnje Stan
dard Oil družbe pripetila se je da
nes proti večeru grozna razstrel
ba gazolina, ki je zahtevala pet
človeških žrtv. Mrtvi so rojaki
Alojz Gale, st., Frank Gale, nje
gov sin in Feliks Bučar; dalje
Nelson Lever in Albert Marqui
se, oba rodom Francoza.

Kradla je za svojega ljubimca.
Chicago, Ill., 1. maja. — Lepa
in nadebuda Mrs. Reynolds, ki
je bila zaposlena kot blaginji
čarka pri Illinois Central železni
čarji, zaznamila je policiji ter vod
stvu družbe, da so ji roparji od
nesli med dnevnimi letom \$150
gotovine, skupiček od prodanih
kart. Danes je pa vsa potrta pri
stila, oziroma da ga je izročila
svojemu ljubimcu Karolu Duffyju
s kojim se namerava poročiti. De
nar zakopala je pod neki brzojav
ni drog v leseni škafliči nedaleč
od svojega stanovanj. Zagovar
jati se bo morala s svojimi ženi
nom pred sodnijo.

Kaznjenci pobegli.
Ottawa, Ont., 30. aprila. Včeraj
pobegnili so iz Kingston za
porov pet kaznjencev, med temi
bil je tudi Američan Vincenc Me
Neill iz Detroit, Mich. Ostali so
pa znani bratje Jones, ki so pred
nekaj tedni na vlaku pobili čuva
ja in odnesli srečno pete, ravno
med potjo iz Toronto v Kingston.

Velike povodnji na jugu.
Torras, La., 1. maja. — Rešilni
oddelki podali so se te dni v pri
zadete poplavljene kraje v naši
okolici, kjer je vsled elementarne
nesreče na stotine in stotine dru
žin brez strehe. Ustanovile so se
posebne rešilne postaje, kjer se
deli prizadetim živež in obleko. V
okraju Black River (Črna reka)
stanujejo zbegane družine po raz
nih stajah z živino vred skupaj,
ker so njih bivališča razdejana.
Reka Mississippi poplavlja in od
nesla je s površja naselbino Con
cordia, Catahauila in Tensas.

Čairo, Ill., 1. maja. Reka Missis
sippi znaša sedaj 47 čevljev
globočine vsled velike povodnji.
Od sinoči narastla je zopet za de
vet desetih čevljev. Severni del
našega mesta je že pet čevljev
globoko pod vodo.

Roparski umor.
Chicago, 30. aprila. — V sever
nem delu našega mesta našli so
danes zjutraj v stanovanju trup
lo 29-letnega Italijana Peter
Mussota med tem časom, ko je
dotična hiša gorela. Musso je bil
uposlen pri nadulici železnici.
Truplo potegnili so še pravočasno
raz goreče postelje. Truplo bilo je
dvakrat prestreljeno.

Za žensko volilno pravico.
Wichita, Kans., 1. maja. —
"Kansas ne sme pasti" to je ge
lo naših sufragetk. Dne 7., 8. in
9. maja vršila se bo v našem
mestu 29. narodna konvencija su
fragetk, kateri bo načelovala
duhovnica Rev. Olympe B. Brown
Willis iz mesta Racine, Wis. Na
to zborovanje pričakuje se do ti
soč delegatinj iz vseh krajev naše
republike. Jeli bodo s tem nasto
pom dosegle kaj speha ali ne,
pokazala bo prihodnost.

Volilna borba za predsedništvo.
Boston, Mass., 1. maja. Danes
vršile so se tukaj primarne vol
itve glede nominacije predsedni
škega kandidata in delegatov nar
odne konvencije.

Strela ubila farmerja.
Huron, S. Dak., 30. aprila. —
Zadnji četrtek ubila je strela far
merja Louis Snooka, ki je delal
na svoji farmi v Belle Prairie, ne
daleč od tukaj. Nesreča pripetila
se je med tem, ko je Snook oral s
štirimi konji. Tudi konje je ubilo.

Vabilo na naročbo.
Skromno, tiho in brez vsake ve
like reklame prišel je izhajati
"Narodni Vestnik" na spomlad
lanskega leta. Dasiravno je imel
tedaj že več svojih sovostnikov,
vendar se ni ustrašil postranskega
viharja, ki je pihal semkaj proti
severni Minnesoti. Nekateri so
mu celo obetali, da sploh ne bo
dočakal svoje obletnice.

Skupni proračun.
Dunaj, Avstrija. — Objavljeni
skupni budget za l. 1912 izkazuje
470,923,322 kron potrebnim, to je
za 22.3 milijonov več kot l. 1911.
Odstevši preliminarne prebitke
carine odpade od zneska 287.4
milijonov kron na dežele, zastopa
ne v državnem zboru, 182.8 mili
jonov kron, kar se ima pokriti s
kvotnimi donesi. Normalna po
trebščina za armado in mornarico
je proračunjena na 449,423,881 K
to je za 21.8 milijonov več kakor
leta 1911. To zvišanje, kakor tu
di drugi obrok izredne potreb
ščine v svrhu izpopolnitve armade
(19 milijonov) in pristaniških del
v Pulju (en milijon), v skupnem
znesku 20 milijonov kron odgo
varja popolnoma in zadnjem za
sedanju delegaciji objavljenemu fi
nancijsnemu programu skupne vla
de. V zmislu prejšnjih delega
cijskih sklepov se je postavilo v
proračun tudi 67 milijonov izred
nega nadaljevalnega kredita za
izpopolnitev vojnega brodomarja.

Čuvaj preganja hrvaške duhov
nike.
Osijek, Slavonija. — Proti tu
kajšnjemu kaplanu Ivanu Coko
viću je uvedel kazensko postopa
nje zaradi njegove velikonočne
propovedi, v kateri je oznanjal
hrvaškemu narodu boljše življe
nje in da hrvaški narod doživi
enkrat vstajenje.

Mirovna posredovanja.
Carigrad, Turčija. — Zastop
niki velevali so 17. aprila posre
dovali v turškem zunanjem mini
strstvu glede na zблиžanje Italije
in Turčije. Prvi je posredoval
ruski, za njim nemški, avstrijski,
angleški in francoski poslanik. —
Turški zunanji minister je izjavil,
da bo zadevo takoj vzel v roke.

Uporni laški vojaki.
Tripolis. — V Bumeriani so se
pred nekaj dnevi vprli vojaki 40.
pešpolka. Ko bi morala sedma
stotnja odkorakati v Zanzur, so
vojaki protestirali in klicali: "Pu
stite nas domov!" Grozili so ne
kemu poročniku celo s smrtjo. Za
prli so 15 upornikov; med njimi
se nahajajo trije častniki, ki jih
bo sodilo vojno sodišče. Uporni
vojaki so Toškanci.

Strašna vročina v Tripolisu.
— Vihar puščave, samum, stra
šno divja. Vročina je znašala 14.
aprila 88 stopinj Celzija opoldne,
zjutraj pa že 56 stopinj. Peščeni
oblaki so tako gosti, da se vidi
komaj 20 korakov daleč.

Ustaži v Meksiki.
Tepic, Mex., 30. aprila. — Izi
našega mesta nastanilo se je nad
2000 vstažev pod vodstvom Ma
nuela Guerrerota, ki so pustili
in plenili razne naselbine in kra
je. Danes zajelo jih je pa nedaleč
od tukaj vladino vojaštvo s 10-

Iz inozemstva.
nar za isto se hoče vzeti iz zemelj
ske blagajne. List "Hrvatska"
je s pomočjo dobrih prijateljev
doznal za to mahinacijo in celo
stvar prinesel na svitlo. Uradni
list je vsled tega skoro pobesnil
od srca, a to tembolj, ker je "Hr
vatska" napisala, da velja nove
pohištvo 30,000 kron. Uradni list
hvali okus komisarjeve žene, ob
enem pa dementira vest "Hrvat
ske", češ, da velja omenjeno po
hištvo samo polovice, namreč 15,
000 kron. Ker pa se za gotovo ve
da je bilo v zemaljski blagajni
dvignjenih 30,000 K v svrhu na
bave novega pohištva, a uradno
časopisje poroča, da se je izdalo
samo 15,000 K, nastane vpraša
nje, kam je zginilo nadaljnjih 15,
000 kron? Na to vprašanje čaka
odgovora vsa poštena javnost. Ali
je zato na Hrvaško uveden kom
isarjat, da si bo novi komisar
na ta način krpal svoje raztrgane
žepe? Hrvaški narod je do skraj
nosti izrabljen, siromašen, od dne
do dne gospodarsko propada. Ka
dar je treba popraviti bodisi še
tako malo cesto, ni denarja, a za
človeka, ki je prinesel toliko za
Hrvaški, izdajajo se tisoči za Cu
vajevo pohištvo.

Uredništvo
"Narodni Vestnik".
DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

Uredništvo
"Narodni Vestnik".
DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

DELAVCI! ORGANIZIRAJTE
SE V UNIJE!

Iz stare domovine.

Kranjsko.

Smrt na izprehodu. Nagloma umrla je "Zvezdi" 13. aprila g. v Levece, c. kr. merosodec, stanujoča v Rožni dolini v Ljubljani. Umrla je 13. aprila zvečer gđe. Segal, sestra gospoda kurata v Slogi delavnici. Ranjka je bila pevka stolnega cerkvenega zbora. — Umrla je 13. aprila zvečer g. g. Jernej Primožič, župnik v pokopju. Pokojnik je bil rojen v Trzinu 20. avgusta 1846. V službi je bil posvečen dne 31. avgusta 1871. Služboval je v Polhogradcu, Postojni, Košani, na Idriji, v Vrbaču in Gorici. Zadnja leta je preživel v rojstvu v svojem rojstnem kraju. Pokojnik se je pokojni po svoji želji predložil pri prijateljih in prijateljicah. — Dne 12. aprila popoldne je v Krškem zatnil oči priznani pisatelj dr. Janez Mencinger poročil se je s 36 letno hčerko Bohinjskega jezuita. Maturiral je v Ljubljani leta 1857 in je šel potem na gimnazij, kjer je najprej dva semestra študiral klasične filologije, nato pa se je posvetil pravniki. Po opravljenih izpitih se je posvetil pravniki. Koncipient je bil dr. Razlagu v Brezicah. Kot sodnik se je pa naselil v Kranju, koder je odšel l. 1882 v Krško, kjer je ostal do svoje smrti. — **Smrtna kosa.** V Rožancih pri Kranju je na veliki petek umrla 60 letna novomeška gimnazijka Geršič. Veliki terek je bil še vedno z drugimi dijaki pri duhovnih vajah, a nekaj dni pozneje je kruta smrt nenadoma prešla na življenja. Njegovoga reba na Veliko nedeljo se je ležala deputacija profesorjev sovega mesta, iz cele Bele krajine so prihitali dijaki, izkazali jim tovarišu zadnjo čast. Zale so vsem pogrebne oči, ko so polagali v grob nadebudne mladeniča. Pokojnik je bil vedno v ves čas svojega študija vzornega vedenja, animacija. S svojim mirnim, odločnim značajem si je znal pridobiti ljubezen svojih tovarišev in učiteljev, ki mu ohranjajo v svojih srcih trajen spomin. — **Menovanje.** C. kr. dr. pravnik dr. Anton Rogina je postal c. k. nadsvetnik pri novomeškem sodišču. — **Dravniška vest.** Dr. Konstantin Konvalinka, dozdaj na Brdu, prenovan za okrožnega in zdravnika zdravnik v Toplicah. — **Je je pobegli trgovec Bončar?** Trgovec se poroča, Bončarja v Nevlju niso prijeli. Policija pravi, da je prišlo le vprašanje od znanca v Neapolju, ali naj se izroči, ako ga primejo. — **Božar.** V Godoviču je dne 13. aprila opoldne pri hišarju Leskoku nastal ožen. Domača požarna bomba je takoj prihitela, vendar ni pomankanja vode ni moglo ustaviti ognja. Zgorel je ves hišar, seno in strelja. Ker je bilo opolje deloma obokano, se je kaj pohištva rešilo. Rešili so živino. Zažgal je domač ožen. Posetnik je bil nekoliko arovan. — **Politep župana v Ambrusu.** — Dne 11. aprila se je konstituiral občinski odbor v Ambrusu. Županom je bil izvoljen Jakob Muriz Ambrusa. — **Državna podpora.** Notranje ministrstvo je v sporazumu z finančnim ministrstvom dovolilo 100 kron državne podpore ponikom v občini Ambrus. Ajčica, Dvor, Smuk, Zagradec in Zemberk, ki so trpeli leta 1911. — **Tudi posledica gradbe belokranjske železnice.** Ker bo zapornik par let v novomeški okoliščini tisoč delavcev, je poskrbeno za novomeška mestna občina za varnost s tem, da je nastala petega policijskega stražarstva. — **12. aprila se je z jugoslovanskega kolodvora v Ljubljani odšlo v Ameriko 60 Macedoncev, 40 Hrvatov in 23 Slovencev; 12. aprila se je odpravilo 90 Hrvatov in 25 Macedoncev, na čelu pa 300 Lahov. — V Ameriko jo je 12. aprila hropihati ter se s tom izogniti škanski sukni l. 1894 v Vuškovi-**

ju znotraj deževalo, popoldne pa parir snežilo, a se zvečer zjasnilo in 13. je kazal toplomer — 1 stopinjo C. Tako mrzlo že ni bilo od 18. februarja. Bojimo se, da nam je mraz posmidel vse sadje, ker je bilo vse vsled dežja 12. aprila in snega mokro, pa tudi trta je gotovo trpela, posebno se raneje vrste, ki so že precej poglajale, potem novi nasadi, ki so tudi že bolj odgnali, in pa onih vinogradnikov, ki so vsled posebnih ugodnih spomlad rano obrezali. A danes, 13. aprila pa brije zopet burja, kakor po zimi.

Štajersko.

Umrl je v Ptuj dne 13. aprila posestnik in vpokojen učitelj g. Dragotin Zupančič.

Smrtna kosa. Umrla je v Hodočah gospa Marija Pfejfer, stara 68 let.

Poročil se je Mirko Kozuh, nadučitelj pri Sv. Duhu v Haložah, z gđe. Lojziko Gorjak, učiteljico istotam. — V Mariboru se je poročil orožnik stražmojster Josip Vovk pri Sv. Lenartu z gđe. Mimi Kurnikovo od Sv. Lenarta.

Štajerski dragoncev odšli na Hrvaško. Iz Maribora je odšlo te dni v Zagreb 150 dragoncev. Povelja se tedaj stara navada: za madžarsko nadvlado na Hrvaškem se naj uporablja skupno orodje, katere največji protivniki so baš Madžari.

Desertiral je od 87. infanterijskega polka v Celju v ptujski okraj pristojen infanterist Alojz Rečnik. Najprvo je izvršil neko tatvino in na to pobegnil.

Možnar mu je razbil lobanjo. 11-letni Franc Deučman v Zavrhu pri Zt. Lenartu je bil na Veliko noč navzoč pri streljanju. Po ukazu nekega drugega fanta je Deučman šel po možnar na policijo. Ker Deučman možnarja vsled velike teže ni mogel vzdržati, mu je padel na glavo in mu prebil lobanjo. Teško ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Brat ranil brata. Kmečki sin Ernest Borko v Gomili pri Sv. Bolfenku pri Središču se je nekaj razjezil nad svojimi mlajšimi bratovi in mu zagnal v glavo kramp. Ko je mlajši brat videl nevarnost, se je prijel za glavo, a Ernest mu je kramp zasukal v glavo tako, da mu je predril pest in črepanjo v glavi, da so mu le s težavo potegnili kramp vun. Ranjenec leži v ormoški bolnišnici. Ernest je najprej pobegnil, potem pa se je sam javil orožnikom.

Že deset ljudi oklal. Iz Brega pri Ptuj: Pred nekaj dnevi našel je posestnik Sagadin v Slovenski vasi pri Ptuj na cesti ležati nezavestnega posestniškega sina Jožefa Matjašiča. Imel je na rokah polno ran od noža. Sagadin je spravil ranjenca v ptujško bolnišnico. Matjašič je tam povedal, da ga je napadel kočarski sin Anton Žunko brez povoda in ga suval z nožem nad deset oseb in je splošno znan kot nevaran postopalec in pretepač. Izročili so ga sodišču v Ptuj.

Smrtna kosa. Umrla sta v Mariboru lastnica pekarije v Tegethoffovi ulici, Marija Duma in Matija Vodusek, vpokojen nadzornik vojaških stavb, star 82 let. — Pri Sv. Barbari v Haložah pa je umrl posestnik, Vincenc Ropić, star 51 let.

Primorsko.

Surovi nemški vojaki. Na Velikonočni ponedeljek se je vsrila v Kojskem veselica, katere so se udeležili vsi domačini, brez razlike političnih nazorov. Vesele so posetili tudi nekateri vojaki Nemci, tam nastanjene stotnije 47. pešpolka. V zahvalo za gostoljubnost domačinov so vzprijaznili ljudje, ko so se napili, pretep, ki je imel žalostne posledice. Najprej so strgali štirje vojaki neki domači deklici raz hrbet rutu. — Brat se je potegnil za sestro in vnel se je pretep. Ko so domači fantje vrgli razsajajočo na cesto, je prišlo kakih 12 vojakov, ki so bili oboježeni z bajoneti. Med pretepom so ili štirje fantje precej težko ranjeni. Nekega fanta so odpeljali v spremstvu 7 vojakov z nasajenimi bajoneti, skraj nezavestnega v vojašnico, njegov tovariš pa, ki so ga tirali v spremstvu 6 vojakov, je sicer všel sirovežem, toda dobil je pri tem težko rano z bajonetom. Mnogo fantov je vse ali manj težko ra-

njenih. Vojaki so bili skrajno surovi, skakali so po mizah in klopetih in vpili: "Heute muss alles rot werden!" Vsi domačini se bridko pritožujejo zaradi dogodka in se spominjajo vsa vrste veselice in zabave, ko so bili tam namesto Nemcev nastanjeni domači lovci. Župan je vložil na vojaško oblast oster protest zaradi nečuvnege postopanja vojaštva.

Neznan vtopljenec. Pri Trzinu so potegnili iz morja vtopljenca, 36 let starega moškega, čegar identitete še niso mogli dognati.

Nesreča pri gradbi bolnišnice v Voloski. Pri gradbi nove bolnišnice v Voloski se je podrl 12. apr. neki oder. Podsul je tesarja Kolaja in nekega delavca. Ko so ponorečena potegnili izpod tramov, je Koci umrl, delavec pa so peljali v brezupnem stanju v bolnišnico.

Nezgodbe. Raz okno petega nadstropja svojega stanovanja v Trstu je skočila na cesto gospa Elizabeta Alpi. Obležala je mrtna na cesti. — Gospa Antonija Fonda, kateri je pred nedavno umrl soproj, je bila vsled žalosti strup. Prepeljali so jo v bolnišnico, vendar je malo upanja, da bi okrevala.

Nesreča. Miha Stucin, posestnik v Oselci, je vsled pljučnice zblaznel in vse ponoči v sami srajci od doma. Bledil je več dni po gozdih. Po večdnevni iskanju so ga našli mrtvega na neki senožeti na Cerkljanskem vrhu. — V Novakih pri Cerklnem je padel raz streho kmetijski fant Andrej Bizjak in dobil nevarno notranje poškodbe.

Koroško.

Profesor in vladni svetnik dr. Jakob Sket umrl. Celovec, dne 11. aprila 1912. Danes zjutraj je umrl po kratki bolezni c. kr. profesor v pokopju in vladni svetnik dr. Jakob Sket. Pokojnik je dne 1. majnika leta 1860, rojen v Smarju pri Jelšah na Štajerskem. Po končanem študiju se je udeležil l. 1877. kot poročnik vojske v Bosni, po vojski si je poiskal službo v Celovcu, kjer je deloval do zadnjih dni svojega prezasluznega življenja. Blagi pokojnik si je zaslužil častno ime v slovenskem ljudstvu kot spreten pisatelj, kot spisovatelj slovenskih slovnice in znane povesti "Miklova Zala". Kot učitelj je slovel po svojem temeljitem znanju in po odlični disciplini, ki jo je znal med dijaki vzdrževati. Dolgo vrsto let je deloval pokojnik tudi kot odbornik Družbe sv. Mohorja, po smrti g. Apiha prevzel je ravnateljstvo. Dne 9. aprila je bil previden s sv. zakramenti za umirajočega in je danes vdano in mirno zatnil svoje oči. — Pogreb umrlega dr. J. Sketa. Mnogo odličnega slovenskega in nemškega občinstva je spremljalo priljubljeno učitelja koroške inteligence k zadnjemu počitku. Kondukt je vodil č. msgr. Valentin Podgorc. Pred evetično dvorano so zapeli združeni pevci "Narodne čitalnice" in "Slov. kršč. soc. delavskega društva", ter pevci z dežele v slovo ganljivo nagrobno. Na grobu mu je govoril msgr. Val. Podgorc, tajnik Mohorjeve družbe, v slovenskem in nemškem jeziku. V imenu "Slov. Matic" in "Društva slovenskih profesorjev" se je poslovil od rajnega profesor R. Perusek. Ustanovitelju slovenskega akad. teh. društva "Triglav" je posvetil iur. Hrašovec zadnje besede. Pogreba so se v obilnem številu udeležili celovski Slovenci, profesorji celovške gimnazije, gimnazijci, sorodniki rajnega iz Smarja pri Jelšah, dr. Turner iz Maribora, svetnik dr. Zbašnik s soprogo, deželne vlade svetnik dr. Kremšek in mnogo prijateljev in bivših učencev drugega profesorja ter obilo celovškega občinstva. Dr. J. Sket je bil splošno priljubljen, mirnega značaja. Bil je vnet delavec na slovstvenem polju. Brez dela sploh ni mogel biti, vedno si ga našel v njegovi delavnici, kjer je zbiral pridno kakor čebelnica razno snov za čitanko, kjer je prirejal slovnice, kjer je študiral in se trudil do poznih noči. Še na smrtni postelji je bral korekturo slovenske vadnice in slovnice za Nemece. 16 let je bil tajnik Mohorjeve družbe za poučne in belestristične knjige, prebral je nešteto rokopisov in ko-

rektur. Mohorjeva družba je izgubila z njim tridesetletnega marljivega odbornika, slovenski narod pa ljudskega pisatelja in izvestnega šolnika.

Velikovec. (Blagoslovljenje pokopališča.) Velikonočni ponedeljek popoldne se je vršilo blagoslovljenje razširjenega občinskega pokopališča. Ob treh popoldne se je zbralo precej ljudstva na licu mesta, in ob asistenci č. g. Treiberja in Dobrovca je č. g. kapiteljski dekan S. Čemer izvršil cerkveno opravilo. Tako se je to preporno vprašanje v zadovoljstvo dobromislečnih župljanov končno rešilo.

Samomor vojaka v zaporu. V Celovcu, v jezuitski vojašnici, se je obesil v zaporu lovec 2. stotnije lovškega bataljona Josip Čmuhlik. Čmuhlik je bil zaprt zaradi razgrajanja in se je obesil zaradi mržnje do vojaškega stana in iz strahu pred kaznijo, ki ga je čakala zaradi raznih izgrediv.

KJE JE?

FRANK PETERLIN, rodom iz Lašče na Kranjskem. Pred letom dni je bil pri meni na hrani in je neznano kam odšel. Prosim cenjorojake, ako ve kdo za njegov naslov, da mi ga naznani, ali se naj pa sam oglasi. (11a-2m)

Martin Strus,
Box 23 — Kinney, Minn.

Stara navada je zdraviti revmatizem, trganje poudih, neuralgijo, zvinjenje itd. z Dr. Richterjevim "Pain Expeller". Pravi Pain Expeller se dobi tudi v Ameriki v sleherni lekarni za 25 centov steklenica in se spozna po varstveni znamki s sidrom. Pri kupovanju je treba na to paziti!

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSNIMI PIJAČAMI.

Village Livery konjušnica
CHISHOLM, MINN.
Phone 60.

Math. Boriin, lastnik

VOZOV IN KOČIJE ZA VSE SLUČAJE.

PRIPOROČAMO SE ZA POGREBE!

50,000 KNJIZIC ZASTONJ MOŽEM

Naredi oblubo

da ji bodeš vsikdar dajal prednost in da boš vedno kupoval Skrbna žena prične gospodinjstvo vedno z najboljšo

Duluth Universal moko

moko. Najboljša moka je končno tudi najcenejša. Enkrat ni poskus že zadostuje.

Naša moka je tudi za izbirne kupovalce prikladna, ker je vedno na svojem mestu. Dobiva se pri vseh grocerjih.

Duluth Universal mlinarska družba.

First National Bank, EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK \$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

ADOLPH G. DE WILDE,

Trgovina s zganjem in likerji na debelo,

874 ISLAND AVENUE,

Milwaukee, Wis.

se priporoča slovenskim gostilnicarjem za naročbo naj-finejšega zganja, brinovca tropinovca in slivovke.

Cene solidne, postrežba zajamčena.

Bogata zaloga kalifornijskih vin in ogrskega grenkega vina Rostopsin.

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki bolečajo — možje, ki so bili nezdravi, prestrašeni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni mери uživati sladkosti življenja. Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sifilisa, triper, slabost, splošna oslabelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, želodec, jetra, mehur in tedvišne bolezni.

Tišče mož je že zadobilo perfektno zdravilje, telesno moč in poživljenje potom te dragecete knjižice: Zaloga znanosti je, in vsebuje stvari, katere bi moral znati vsak mož.

Ne trošite denarja za ubožna in malovredna zdravila, dokler ne štirate te knjižice, katere vam pove, od česa ste zboleli in kako zadobite popolno in trajno ozdravbenje. Zapomnite si, ta knjižica se dobi POPOLNOMA ZASTONJ. Mi placamo tudi poštino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrezite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvisimo mi.

Odrezek za brezplačno knjižico.
Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.
Aus. 304, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODJE:—Zanima me poudaba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Prosim, pošljite mi jo takoj.

IME .....

NASLOV .....

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovene Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company
a corporation.

Geo L. Brozich, President
Joseph Gerzin, Vice President
John Zupan, Secretary & Editor
Joseph Koshak, Treasurer
Joseph Mantel, Director

Place of Business: Duluth, Minnesota, 31 East Michigan Street.

National Herald

Issued every Thursday; subscription yearly \$2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

"NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.
Izhaja vsak četrtek zvečer na osmih straneh.

Naročilna stanca:

Za Ameriko in Kanado za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00
za Evropo za celo leto \$2.50

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne posiljitve in dopisi se naj posiljujejo na naslov:

"Narodni Vestnik", 31 E. Michigan Street
Duluth, Minn.

0 naših izobraževalnih društvih.

Kako lepo je slišati tega ali onega rojaka, ki priporoča v tem ali onem listu kaj udobnega in koristnega za našo celokupnost. Take dopisnike smatrali bi lahko nekako narodnim apostolom in pridigarjem.

Ko je naš slovenski narod taval pred nekaj stoletji še v "luči" teme, prepotovala sta naše starokrajске dežele znana blagovestnika slovenska brata sv. Ciril in Metod, učila sta sv. vero, učila sta spoštovati rodni slovenski jezik in rodno domovino. Dajala sta ljudstvu dosti lepih nauk ter nasvetov. In to njih delovanje obrodilo je pri mnogih uspešen sad, ako zasledujemo napredno življenje naših sobratov onkraj oceana. Dasiravno tlačii Slovence v starem kraju kruta roka Nemcem naklonjene vlade, vendar stopajo Slovenci zadnja leta vedno bolj in bolj za napredkom in kulturo.

Skoda le, da nas loči mogočni sinji ocean. Skoro ena petina naše matere Kranjske odedelila se je in se naselila med milijone tujerodcev največje in najbolj znane republike v Zedinjenih državah. Ukaj prepričani smo pa sami sebi in to v sled tega, ker nismo imeli prilike pohajati v tukajšnje javne šole, da bi zadobili novo izobrazbo, katero imajo naši domačini. To zabranjuje nam delo in skrb za življenje. Duh napredka Američanov raste pa že tako hitro, da je težko korakati za njim. In vsled tega potreba je napeti vse sile, da ne ostanemo v zadnjih vrstah.

Ko bi imeli tukaj samo naše ameriške konkurente, bila bi stvar še malo lažja; a v naši novi domovini borijo se za napredok milijoni in milijoni tudi priseljenih drugih narodov ter skušajo priti do skupne enakopravnosti in do ugleda. Poglejmo n. pr. samo nekaj naših rodnih sobratov. Čehi in Poljaki prekašajo Slovence v tem za najmanj 50 odstotkov. Vse to so pa dosegli potom izobraževalnih društev in v medsebojni slogi.

podučna predavanja, jih poučevali v javnem V svesti smo si, da bodo morda te naše vrstice naletele zopet na kake stranske upornike napredka, vendar storimo s tem našo dolžnost, da izpregovorimo enkrat nekaj besed o izobraževalnih društvih na zahtevo naših cenjenih dopisnikov.

Ker nas je takorekoč že skoro polovica vseh ameriških Slovencev organizovana v razne Jednote in Zveze, imamo kaj lepo priliko ustanavljati po raznih naselbinah še izobraževalna društva.

Skoro povsodi je pri podpornih društvih že nekaj skušenih mož, kojim so znane ameriške napredne razmere. Ti možje naj bi prevzeli pri vsakem društvu sveto nalogo, prirejati ob gotovih časih svojim članom razna in družabnem življenju v vseh napredka se tikajočih zadevah. Dostikrat bila bi samo ena taka ura pouka več vredna, kakor pa celoletno nepotrebno postopanje po gostilnah.

Vsako izobraževalno društvo, oziroma odsek, moral bi si nabaviti nekaj podučnih in zabavnih knjig naših znanih pisateljev; čitati bi se morali vsi tukajšnji slovenski listi, poučevati bi se moralo člane o ameriških gospodarskih, političnih in socialnih razmerah, osobito naj bi se pa Slovenci zanimali za zgodovino naše nove domovine, ki prekaša vse druge.

Pri izobraževalnem društvu poučevalo bi se lahko zvečer angleščino, saj je dobili dosti spretnih moči; dalje moglo bi se tudi člane v prvi vrsti seznaniti z ameriškim državljanstvom, da bi postali preje ali sleje volilci itd., itd.

Po nekaterih večjih naselbinah in mestih najti je že par sličnih društev. Rojak, ki živi v kaki metropoli ima kolikor toliko več prilike, da se malo izvežba o tem in onem, nego pa isti, ki so popolnoma od sveta odtrgani.

Tozadevni stroški bili bi malenkostni. Ako

o piacat vsak član samo 10 centov mesečno v to svrhu, znašali bi skupni letni prispevki vseh organizacij okroglo \$5000, in s tem denarjem se že lahko kaj ukrene. Omislilo bi se lahko primerno potovalno knjižnico in tudi posebnega potovalnega izobraževalnega učitelja, da bi prirejal po raznih naselbinah poučna predavanja.

Članov za pristop torej ni potreba iskati, ako se upošteva, da nas je skoro 40.000 organizovanih v raznih Jednotah. Saj ima vendar skoro vsako društvo namen skrbeti poleg podpore tudi za napredek svojih članov.

Dvorano za sestanke ima tudi vsako društvo na razpolago. Naj bi ne bil ta glas samo glas vpijočega v puščavi. Agitacija za kako javno dobro stvar odvisna je tudi od listov, in če bodo naši listi priobčevali razne tozadevne spise in dopise, padlo bode to malo zrnce na rodovna tla, ter bode obrodilo časoma stoteren sad.

Prvi maj, praznik dela.

Ker se delavske razmere v naši novi domovini razlikujejo od starokrajških, vsled tega ameriški delavec ne obhaja prvega maja ali praznika dela. Spominja se ta dan samo v duhu velepomembnega dne, katerega je praznovalo včeraj na milijone in milijone organiziranih sodrugov-trpinov v Evropi. Kakor znano imamo tukaj svoj običajni delavski praznik, ali takozvani "Labor Day".

Na tem mestu hočemo ob kratkem podati nekoliko zgodovine o praznovanju prvega maja.

Leta 1889 se je izdalo na mednarodnem kongresu socialistov v Parizu proklamacija, glede postavne uvedbe 8-urnega dela in praznovanja prvega maja. Kakor znano, bile so tedaj delavske razmere po raznih državah eliko slabše od današnjih. Po nekaterih krajih bili so prisiljeni delavci mučiti se po 10 do 12 ur dnevno za malenkostno plačo. Po znamenem kongresu so se pa razmere nekoliko izboljšale, ker je delavska masa s silo zahtevala svoje pravice.

Ze par dni pred 1. majem 1. 1890. pripravljalo se je po vseh civiliziranih evropskih državah delavstvo na dostojno praznovanje svojega dne. Vsled tega bile so vladine oblasti v velikih skrbih, ker so se bale splošne vstaje. Na Dunaju v Berlinu, Madridu, Rimu, ter ostalih večjih mestih konsigniralo se je velike množice vojaštva pod orožje. — Pred mesti so taborile čete konjice, artiljerije in pehote in čakale ukaza "od zgoraj" v skrajnem slučaju potrebe. List "Neue Freie Presse" pisal je z dne 30. aprila 1890 sledeče: "Vojaštvo je pripravljeno, vrata stanovanj so zaklenjena, čete preskrbljene so dobro s provijantom za dalj časa, ženske in otroci si ne upajo na cesto. Od leta 1848 še ni bilo takega vrvenja po ulicah. Delavstvo se zbira v ogromnih množicah; zahteva se odločno upeljava osemurnega delavnika."

Istotako vršili so se izgređi tudi na Nemškem, da je bila vlada primorana poklicati celo rezervnike pod orožje; bala se je namreč splošne revolucije. Na Bavarskem je ukazovala vlada, da se ne sme ni eden državni uradnik ali nastavljenec vdeležiti delavske parade prvega maja, v nasprotnem slučaju grozilo se jim je s takojšnjim odpustom. Na Saksonskeem bilo je pa nabitih mnogo oblasvenih razglasov, naj se ljudstvo ne vdeleži praznovanja prvega maja; grozilo se jim je tudi z raznimi posledicami kazni.

Na Španskem je obljubil minister notranjih zadev, da se ne bode umešaval in nasprotno temu, a vendarle je ravnal nasprotno. Na dan praznovanja bilo je aretovanih na stotine delavskih voditeljev po raznih mestih Španije, in tudi v Parizu, kjer naj bi imel, kot v republiki, vsak delavec iste pravice kakor mešan.

Na Angleškem praznovalo je prvi maj 1. 1890 samo približno 1000 delavcev, ko so pa čuli o velikih manifestacijah drugih mest izven domovine, priredili so 4. maja velikanski obhod v Hyde parku, kojega se je vdeležilo nad 500.000 delavcev. Zahtevalo se je na tem shodu odločno osemurni delavni čas.

Vobče se ni pripetilo o priliki praznovanja prvega maja 1. 1890 dosti resnih slučajev, kajti zmogala je ljudska množica in delavska pravica.

V nekem malem rudarskem mestu na Avstrijskem nabralo se je celo med premogarji 80 goldinarjev za sv. mašo, katera naj bi se imela brati 1. maja na prostem za srečen izid o emurnega delavnega časa.

In sedaj, po preteku 22 let se spominja vsolnjo delavstvo onega dne, ki bode ostal še našim potomcem hvaležnem in trajnem spominu.

Anton Martin Slomšek o lepoti slovenskega jezika.

(Odloemek iz njegove pridige 1. 1849.)

"1. Naš slovenski jezik je brat tistega gerškega jezika, u katerem so apostoli in evangelisti sveto pismo spisali; že več tisuč let pošteni ljudje slovenski marnovajo. Slovenski jezik je brat latinskega jezika, u katerem se še sploh sv. maša služi; in že pred tisuč leti so naši stari očetje sveto pismo u slovenskem jeziku brali, so po slovensko u hiši božji B gu hvalo prepevali. — Za to se še

zdaj pri vas sv. evangelij u treh jeziki u cirilki bere: latinski, nemški in slovenski. Kdor se tedaj tako starega imenitega jezika sravnjuje, je podoben trepu, ki lepo pošteno oblačilo s sebe sterga, ki mu ga je dobri oče dal, se po ptuje obleče in misli, da bo lepši.

2. Naš imenitni slovenski jezik se ne govori samo po Koroškem; ni ga jezika na svetu, ki bi ga tako po širokem marnovali, kakor jezik slovenski. Pojdi za jugom do morja, našel boš po Hervaškem, Dalmatinskem ljudi, ki slovenski govorijo, kakor ti. Prehodi Oggersko, Češko, Poljsko in moravsko deželo, povsod boš našel svojo slovensko zlahto.

Slovenski jezik le tisti malo obrajta, ki sveta ne pozna, in ne ve, kakošni ljudje po svetu živijo. Podoben je tak nevednemu otroku, ki tudi misli, da je Celovsko jezero največje morje na svetu, in da unkray Lojbela je že konec sveta.

3. Je pa morebiti slovenski jezik tako gerd in zarobljen, da bi nas moralo sram biti, slovenski govoriti?

Lepo se pridige v nemškem jeziku; pa nauki božji tudi u slovenskem jeziku lepo teko. Se lahko človeških sere primejo, in dober sad obrodijo. Prijetne so pesmi nemške, ali prijetejše tudi pesmi slovenske, ki se lepo gladko zlagajo, in po nebesko naše sere razveselijo. Zategadel Slovenci po vseh krajih radi pojo.

Kdor svoj materni jezik zaverže, ter ga pozabi in zapusti, je zmedenemu pijaneu podoban, ki zlato u prah potepta, in ne ve, koliko škoda si dela. Slovenci stariši, ki slovenski ne znajo, pa svojih otrok nič slovenskega jezika ne učijo, so nehvaležni hišniki, ki svojim otrokom drago domačo reč, slovenski jezik zapravijo, ki so jim ga njihovi dedi izročili. Podobni so taki očetje in matere slavim gospodarjem, ki svojo očetno gospodarstvo predajo, drugo pohištvo kupujejo, poslednjič pa večidel beraško palico najdejo.

Kar je oče dobrega od svojih starih prejel, mora svojemu sinu zapustiti, in kar se je mati od svoje matere hvalevrednega naučila, bo tudi svoji hčeri zapustila. Materni jezik je najdražja dota, ki smo jo od svojih starih zadobili; skerbno smo ga dolžni ohraniti, olepsati in svojim mlajšim zapustiti. Človeški jezik je talent, katerega nam je gospod nebes in zemlje izročil, da bi z njim barantali in veliko dobička storili.

Kdor svoj materni slovenski jezik pozabi, malopridno svoj talent zakopje; Bog bo enkrat terjal, in vsi zaničevalci svojega poštenega jezika bodo u yunanjo temo potisnjeni. Oj ljubi, lepi in pošteni slovenski materni jezik! s katerim sem prvič svojo preljub. zivno mamu in dobrega ateja klical; u katerem so me moja mati učili Boga spoznavati; u katerem sem prvokrat svojega Stvarnika častil; tebe hočem kakor najdražji spomin svojih i jnih starišev hvaležno spoštovati in ohraniti, za tvojo čast in lepoto po pameti kolikor premorem, skerbeti; u slovenskem jeziku do svoje poslednje ure Boga najrajši hvaliti: u slovenskem jeziku moje ljube brate in sestre Slovence najrajši učiti, in želim, kakor hvaležen sin moje ljube matere, da kakor je moje prva beseda slovenska bila, naj tudi moja poslednja beseda slovenska bo!

Ljubi Slovenci, bratje in sestre moje! dve reči med nami moje sere največ žalostite. Prva žalost moja je, da nas neki Nemci, naši sosedji dostikrat zaničujejo. Oh zaderžimo se tako, da bomo vse časti in hvale vredni pred Bogom in pred ljudmi; tako bomo goreče oglje na glavo svojih nasprotnikov nakladali, in ne bojo imeli kaj zoper nas slabege govoriti naši sovražniki.

Druga žalost mojega serca je slaba navada Slovencev, da se svojega rodu in jezika sramujejo, in še marnovati slovenski nočejo, ako jih u maternem jeziku ogovorim. O nikarte tega! Ljubite svoj rod, spoštujte svoj jezik! Za čast svojega jezika vsak pošteni mož bolj skerbi, kakor pošten ženin za čast in poštenje svoje neveste. Pred Bogom ni nobenega razločka med Nemci in Slovenci; vse za ljubo ima, ki njemu zvesto služijo."

KIHANJE — DOBRO ZNAMENTE.

Stara navada, da se kihajočemu voščili: Bog pomagaj, Bog daj zdravje, se vedno bolj izgublja. Ze dolgo časa sem je samo navadni izraz vljudnosti nasproti kihajočim. Včasih pa ni bilo tako, ampak kihanje je bilo zelo pomenljivo in resno znamenje, ki je pomenilo dober, včasih pa slab dogodek. V starem Rimu je bilo kihanje podnevi dobro, ponoči pa slabo znamenje; odvisno je tudi od tega, ali mesec sveti, ali je temna noč, ravnotako je vplivala na kihanje smer, proti kateri je človek kihnil. Homer pripoveduje, da je prišel ravno takrat, ko je Penelopa tarnala čez izgubo svojega moža Odiseja, k hiši star berač. Ravno takrat pa je Penelopin sin Telemah tako strašno kihnil, da se je po celi hiši razlegalo. Penelopa je to smatrala za dobro znamenje in je z velikim veseljem starega berača v hišo sprejela ter ga pogostila. Pod Obloko berača se je skrival — Odisej. — Ksenofon je na bojnem pohodu proti Perzom za man prigravarjal svojim vojakom, naj ne sklepajo miru s Perzi; vojaki niso hoteli nič slišati o tem. Kar neki vojak glasno kihne, vojaki se priklonijo in Ksenofonovo mnenje je zmagnali. Slične stvari najdemo tudi pri pisateljih Plutarhu, Herodotu in drugih.

Severov LAXOTON

je primeren in priporo- za poravljati neprijetnosti in nerednosti črevesja pri dojenčkih, otrocih in ženskah, ki so nežnega ustroja.

Pomaga prebavi, popravi kisliuo želodca, milo spodbuja jetra k delovanju in zagotavlja rednosti. 25c.

Dete joka

je nemirno, razdražljivo in brez spanja, ko ga mučijo bolečine, katere prinaša ščipanje, sape, črevesno razdraženje in neprijetnost, katero povzroča neprimerno dojenje. Popolnoma neškodljivo, ampak uspešno zdravilo za take otroške bolezni je

Severove KAPLJICE ZA OTROKE

Cena 25 centov.

Za vzdrževanje čistih ust prijetnega diha, zdravih zob in katarnih tokov rabi vsak dan

Severov Antiseptol.

Cena 25 centov.

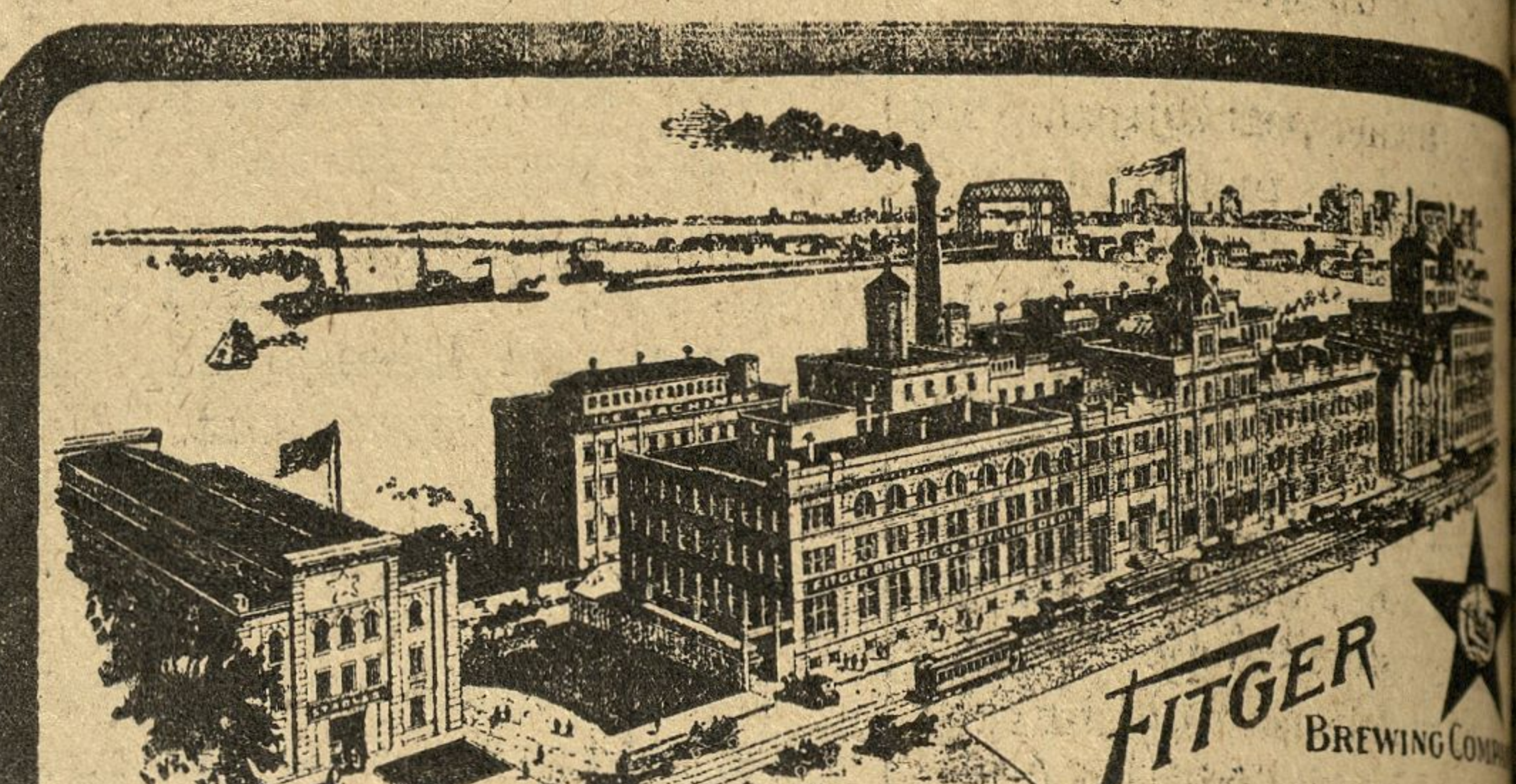
Dobite jih v seh lekarnah — Zavrnite vsaka druga ponujana vam zdravila ter zahtevajte Severova Zdravila.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

FIRST NATIONAL BANKA DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - \$500,000
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - - \$1,550,000

V to banko vlaga država svoje vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.
Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz prístnih snovij.

Josip Gerzin
zastopnik za ELY,

Naročajte si "Narodni Vestnik"

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
31 EAST MICHIGAN ST.
DULUTH, MINN.
IZDAJA SLOVENSKI TEDNIK
"NARODNI VESTNIK"
NAROČNINA ZA AMERIKO:
ZA CELO LETO - \$2.00
ZA POL LETA - 1.00
ZA EVROPO IN CANADO:
ZA CELO LETO - \$2.50
ZA POL LETA - 1.25

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
31 EAST MICHIGAN ST.
DULUTH, MINN.
TISKARNA
"NARODNI VESTNIK"
IZVRŠUJE VSA V TISKARSKO STROKO SPADAJOČA DELA: DRUŠTVENA PRAVILA, VABILA, TRGOVSKE POSETNICE, PISMEN PAPIR, ZALEPKE itd.
ZMERNE CENE, DELO OKUSNO
: : : TOČNA POSTREŽBA : : :

GEORGE L. BROZICH
ELY, MINNESOTA
EDINA SLOVENSKA ZAVAROVALNA AGENCIJA V MINNESOTA
TELEFON 120
Vam preskrbi popolnoma zanesljivo zavarovalnino proti požaru in na življenje pri najboljših ameriških in evropskih družbah : : :
POŠILJA DENAR
v staro domovino hitro, točno in zanesljivo, kar omogočuje zveza z najboljšimi bankami.
IZDELUJE VSA NOTARSKA DELA.
za staro domovino in Ameriko, izvršuje vojaške prošnje, posreduje pri so dnjanju.
PRODAJA VOZNE LISTKE
za vse prekomorske parobrodne družbe po najnižjih cenah.
PRODAJA ZEMLJIŠČA
Rojaki naj bodo pri nakupu zemljišč oprezniji ter naj se za cene in podrobnosti obrnejo pisмено ali ustmeno name.
Zakaj bi nospirali tuje trgovce, ko Vas domačin postreže boljše, cenejše in z istim blagom.

Za smeh in kratek čas.

PISMA Z BOULEVARDA.

Piše Mike Cegare.

Če žalost, otožje in čmernost te tare, Čitaj rad pisma Mike Cegare!

Smu že skupaj, — jo že imamo, — idejo glede novega biznusa! Kako pametno je, da človek včasih v kak nus peper pogleda, kadar ga lomi otožje.

Imeniten je bil svoječasno biznis z "Ajs Krimom", še bolj pa s štokljam, — a sedaj sem pa navil sreči pravo muho in bom začel vsled tega biznusa z muhami ali muhen farmo (muhorejo).

V mestu Klibelont je namreč zmanjkalo muh. Aldr Mani sklenili so vsled tega na svoji mitemgi, naj se kupuje in plačuje raznovrstne muhe iz mestne blagajne. Nek fantič iz mesta Kalna voda, prinesel je zadnji teden samemu majorju 800 lepo pitanih muh — ter dobil za to 80 centov keš moneja, ali drugače po domače računano 10 muh za 1 cent. Ali ni to fajn biznis? Stvar se bo iz lahka in čip tendala, ker me ne bo menestra za muhe nič veljala. Kuhati jim ne bo potreba, kakor a. pr. svinjam in presicam.

Sedaj študiram noč in dan bot Aniko, fiziolojijo, ba-ktaria, Log ijo in Geo log ijo, ker nameravam izdati novo znanstveno knjigo o "Muhologiji". Mogoče da mi bodo zanjo oni študirani gospodje na Zvedskem prisodili Nobelovo nagrado v znesku \$100.000?? Potem pa: Živela muhologija, muheži, muhe in muhee! Redil jih bom ali vzgajal in inkubatorju z električnim motorjem 25 H. P. ali gors paver, da bo šlo bolj hitro naprej.

Danes sem že pisal samemu županu v Klibelont glede mojega mušjega hul sel biznusa in sem mu poslal prajs list s sem pelci kar po ekspres:

- Suhe, mlade muhe, 1 funt . . \$0.49
- Debele, mlade muhe, 1 funt . . .60
- Stare pitane muhe, 1 funt . . .75
- Mesarske muhe za rejo, 1 f. . .80
- Moskiti, garantirani, 1 f. . .90
- Ose, importirane, 1 f. . .95
- Čmrli, plemeniti, 1 f. . .1.00
- Sitne, desirane muhe, 1 f. . .1.25
- Španske muhe, 1 f. . .1.50
- Božje volke, pitane (za štek in gulaš), 1 f. . .45
- Brenčeljne, muzikalične, par Kresnice, električne (16 candle power) . . .50
- Kačji pastirji, izolani, po . . 2.50
- Hrošči, pol funta težki, komad . . .25
- Srženi, boulevardski, dueat 1 33
- Rogači, a la mode, 1 galona .300
- Veše, večerne, zastoj!
- Pasje bolhe, lajajoče, franko!

Danes naročil sem iz Čik Age že veliko Moslerce ali "sef", kjer bom hranil denar za prodano blago in tako tudi moje ček ako unt bukve. — Mislim, da bo šlo, če pa ne, bom pa malo z ročnim mehonom zapihal in muhe, male, bodo brenčale, ter letale same iz in kju betorja v moje veliko ribjo mrežo, katero imam še z Ričvota. Pošiljal jih bom tja v mreži; sem bom pa dobival ribe, ker so v Klibelontu tako poceni, po 3c funt. Samo to me skrbi, da bi ne postal konečno ta moj "mušji" biznis "od muh", in da ne bo postal Mike Cegare "suh". Pa ajdon ker za sušo, saj sem se že privadil, ker so ob nedeljah vsi duluthski saloni zaprti. Korajžo pa "snajt" — tako je celo oni rek, ki je bika s svedom drl.

Sinoči imeli so na našem siti hol ali gumnistrat mitengo glede salonov.

Na vsak način so hoteli lajsene na K10.000 zviksati. Pa so jim šocel laja listični aldrmani štrono zmešali. Tudi jaz sem odločno povikšanju protestiral, ker držim vedno s salonerji, oni pa z menoj pa samo kadar ni suša v žepu. Saj bo potem za nas dosti hudo "ponižanje", ko ga ne bomo mogli več piti — že veste kedaj, ko se preumfamo v krtovo konj tro. Jaz kar mislim, da mi bode tud, zveza gostilničarjev kak prezent za to poslala, ker smo one mameluke

Zgodovina Zjedinenih držav.

Volilna pravica sužnjev.

Zadnjič poročali smo na kak način se je kompromisnim potom odobrilo zakon o volitvi državnih poslancev in senatorjev. Pri tem pa še ni bilo rešeno vprašanje volilne pravice sužnjev. Na konvenciji l. 1787 se je končno odobrilo predlogo, da se sme prištevati tri petine celokupnih sužnjev med volilce in da ina to število tudi pravice do svojih ljudskih zastopnikov v državnem zboru.

Istočasno se je na konvenciji tudi dosti debatiralo o raznih trgovskih točkah in zadevah lastnikov plantaž. Razni trgovci so odločno nasprotovali kongresu nalogati na izvažno blago kak davke države, kjer se je pa ljudstvo pečalo bolj s kmetijstvom ali na plantažah, so pa eksportni davke odpravljali. V zadostilo zahtevati so, naj se jim dovoli pravico najemati sužnje za razno težko delo v pomoč. Naravno je, da so bile tedanje proste trgovske države proti suženstvu, kajti vsakih pet sužnjev štel je za tri bele može z volilno pravico. Na isti konvenciji se je končno odobrilo zakon, oziroma ustavo, da nima kongres pravice prepovedovati suženstva do leta 1808 in da se ne sme nalogati carine na eksportirano blago.

Volitev predsednika.

Odsek poslancev iz države Virginije je predlagal na konvenciji volitev predsednika Zedinjenih držav, katerega glavna dolžnost naj bi bila skrbeti za to, da se morajo vsi sklepi in točke kongresa točno, oziroma istinito izvrševati. Navzoči delegati belili so si dolgo časa glave, kako naj bi se predsednika volilo? Nekateri so priporočali volitev predsednika po gubernirjih posameznih držav, drugi po senatski zvezi zbornici, nekateri pa državnih zakonodajah (legislaturah) in nekateri so priporočali volitev predsednika po elektorjih. Konečno se je odobril in potrdil ta način. Sedaj bilo je zopet težavo določiti število elektorjev. — Konvencija potrdila je zakon, naj bode število elektorjev enake število državnih poslancev in senatorjev; pravico imenovanja naj pa ima zakonodaja vsake posamezne države.

Prvotne točke ustave (konstitucije).

Pri pregledovanju ustave se je pokazalo, da se je odobrilo nekaj povsem novih predlog oziroma postav, nekaj posnelo se jih je pa iz praktične rabe prišnjih konfederacijskih držav, zopet nekaj se jih je pa izposodilo iz konstitucije drugih držav, ki so bile že v Uniji. Med temi najdemo inena: predsednik, senat, poslanska zbornica, zakon o ljudskem štetju, veto, prenehanje oziroma razvrsta senatorjev vsako drugo leto, kovanje denarja, obtožbe poslancev in končno letna predsednikova poslanica.

Pri tem vpoštevalo se je vobče predloge in točke, katere so bile že v veljavi pri državah pod konfederacijsko vlado; poslovanje kongresa in izdelane postavte naj bi bilo pravomočno za vse države Unije, da ima predsednik pravico klicati milico pod orožje v slučaju sovražnega napada, vstaje in za obrambo postav Unije; da ima edinoole kongres pravico urejevati trgovske pogodbe z inozemstvom ter med posameznimi državami. Od tedaj naprej ni smela nobena posamezna država sama izdati kovanega in papirnatega denarja. Določilo se je samo zlato in srebrno valuto. Kongres je imel torej pravico nalogati davke, določati carino in druge doklade. V novi ustavi se je določila kazen za izdajstvo, zajanjilo se je vsaki posamezni državi vladanje popolnoma na republikanski podlagi. Določilo se je zaprisego državnih uradnikov v korist zvezne konstitucije in uredilo se je točke glede prememb postav.

Izmed goriznačenih pomembnih točk se je pri ustavi (konstituciji) vpoštevalo tudi:

1. Uvedba ameriškega državljanstva.
2. Uvedba najvišjega sodišča
3. Omejitev pravice in moči posameznih držav.
4. Izvolitev predsednika.
5. Določba, da naj se izpolnuje konstitucijo, tako tudi predloge kongresa in medsebojne državne pogodbe kakor prvo, glavno in najbolj važno postavto cele Unije. (Dalje prih.)

Na Triglavu.

Tujej, domačemu vodniku na Triglav: "Gašper, ne bodite preveč predzri in pazite na nevarna strma pota. Pomislite vendar na ženo in sedem malih otročičev. — Poleg tega nosite seboj za provizant tudi tri duceate mehko kuhanih jajec."

Pozabljenost.

Gospodinja: "Ali ste imeli sinoči zopet kaj obiska, Lina?"
Hišina: "Obiskala me je samo moja stara teta."
Gospodinja: "Povejte ji, ko pride zopet, da je pozabila tobakni mehur na mojem glasovirju."

Drustvene vesti.

S. H. ZVEZE, EVELETH, Minn. DRUŠTVO SV. PETRA, ST. 20.

To društvo spada pod Slovensko Hrvatsko Zvezo, Calumet, Mich. Redne seje društva se vsrjšo vsako četrto nedeljo v mesecu v Max Suptičevi dvorani ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvatve.

Slovensko-Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto \$800.00 smrtnine, ter plačuje: Za izgubo ene roke za pestjo \$300.00; za izgubo ene noge pod členkom \$300.00; za eno oko \$150.00; za izgubo polovice stopa na eni nogi \$150.00; za izgubo treh prstov do tretjega članka na eni roki \$150.00; za izgubo obeh rok \$800.00; za izgubo obeh nog \$800.00; za izgubo obeh oči \$800.00.

Društvo plačuje \$20.00 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo pol leta po \$20.00 na mesec. — Rojak! Pridno pristopajte k temu društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi; kajti sigurni ste, da vam društvo, kakor tudi Zveza, natanko izplača podporo ob času boleznii in v slučaju smrti smrtnino vašim dedičem.

Za natančnejša pojasnila se obrnite na tajnika: John Agnich, 416 Grand Ave., Eveleth, Minn. Uradniki društva sv. Petra, st. 20, S. H. Zveze, Eveleth, Minn.: Predsednik: Frank Kochevar; podpredsednik: Ivan Lenič; I. tajnik: John Agnich; II. tajnik: Anton Kochevar; blagajnik: John Shute; zastopnik: Frank Brozich; bolniški obiskovalci: Frank Longar, Andrew Germ, Frank Jare in Frank Drobnik.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA.

Štev. 1, J. S. K. Jednote. Je najstarejšo slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katol. Jednote v Ely, Minn. Redne seje društva se vsrjšo vsako nedeljo po 20-tim v mesecu v Jos. Skaletovi dvorani ob 2. uri popoldne.

Društvo vladno vabi za pristop vse Slovence. Zavarujejo se lahko za smrtnino od \$500.00 do \$1000.00, za bolno podporo do \$20.00, za izgubo roke ali noge \$400.00, za izgubo obeh rok ali obeh nog, ali ene roke in ene noge \$800.00, za izgubo očesa \$200.00 in obeh očesa pa \$800.00. Ravno tako se plača popolna podpora \$800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekolik onesrečbe. Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine.

Rojaki, boljsega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako da se za vaše podpore lahko popolnoma zanese. Za nadaljna pojasnila se je obrniti: Josip Spreitzer, predsednik, Box 674, John Matkovich, tajnik, Box 77, Jos. J. Peshell, blagajnik, Stefan Banovec, zastopnik, Box 7, Jos. Sikonja, boln. načelnik, Box 251, Vsi na Ely, Minn.

Prvo Slovensko Borštarsko podporno društvo Sv. Frančiška štev. 1027. Catholic order of Foresters. Ely - Minn.

Se priporoča vsem Slovcem za obilen pristop. Vsaki, kateri zamore zraven slovenskih Jednot držati še eno Jednoto bi moral biti član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. Barštarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. Društvo sv. Frančiška obredjuje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. Pri nas se lahko zavaruje za bolniško podporo po \$20.00 na mesec in za smrtnino za \$500.00, \$1000.00 ali \$2000. Seje se vsrjšo vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: Paul Bukovec, C. R. Joseph Schweiger, V. C. P. Leonard Slabodnik, F. S. John Matkovich, R. S. Marko Pluth, jr., T. K. John Tomshich, S. C.

A. HORVAT

600 N. CHICAGO STREET JOLIET, ILL. Prodaja pristni importirani: KRANJSKI BRINJEGEC, GRENKO VINO, (Grenec) KRANJSKI TROPINOVEC, IN RAZLIČNE DRUGE LIKERJE NAJBOLJŠE VRSTE. PRODAJAM SAMO NA DEBELO. Cene je dobiti na zahtevo.

Kaner bratje

Eveleth, Minn.

509 Grant Ave. Phone 138. Danes dobimo celo karo najboljših krav, mladih in močnih. Kdor želi dobre krave naj se oglasi pri nas. Blago je prve vrste. Oglasite se in ogledite si blago pri nas.

John Bartol

CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna NAJSTAREJSI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI. PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠCINAH. PREPRIČAJTE SE!

John Povsha

javni notar

HIBBING — MINN. IZDELUJE VSA NOTARSKA DELA. POIŠČITE ME NA 311—3rd Ave.

Frank Veranth

ELY, Minn. - Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA. Narocite pravčasno, da boste imeli kadar rabite.

Frank Gouže

javni notar

CHISHOLM - MINN. Opravlja vsa notarska dela. Dobite me pri Miners State banki.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvatve v mestu. Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste. 3% obresti od vlog.

Phone: Melrose 934. Zenith 934. Residence Melrose 934.

Slavenski Salon

M. Danculovich & Co.

529 West Mich. St. DULUTH, Minn.

Svoji k svojim!

Zlat je ta pregovor, a malo se spolnuje. Mi hočemo pa to spolniti in izvršiti, če se pri nas obrnete. Kupite pri nas šifrate, a poplite izvrstne pljače. V vsem vam hočemo postreči in tudi če iščete delo, Kadar pridete v Duluth, obiščite nas in se prepričajte, kaj moremo za vas storiti in kakrat bodete sami rekli, držimo se!

Svoji k svojim!

Pazite na napis i broj "Slavenski salon" ne "Poljski".

Gospodarji in gospodinje!

Če rabite hišne sprave, rokodelskega ali kmetijskega orodja ali vsakovrstne barve izročite mi svoje naročilo.

Če vam blago ne ugaja, vam vrnemo denar

Prodajalna nasproti pošte.

PRIPOROČA SE V OBILEN OBISK.

ANDREW ROINE

trgovina železnine

CHISHOLM - Minn.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Vari najboljšo in rojakom dobro znano pivo v steklenicah pod imenom „REX“ kakor tudi pivo v sodčkih. :: FRANK TRAMPUSH, upravitelj za Mesaba Range, Virginia, Minn. ::

M. F. SKALA, agent za "Pabst" Milwaukee in "Peoples" Duluth pivo. Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt. Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v ELY, MINN. Telephone No 52.

Josip Scharabon

415. West Michigan St. DULUTH, Minn. BLIZO UNION POSTAJE Kadar pridete v Duluth posetite me, Zagotavljam vam izvrstno postrezbo v moji gostilni. Posilja denar v staro domovino po tvrdki Frank Saksar. Prodaja parobrodne liste.

Vino.

Cenjeni rojaki, naročajte si vino naravnost iz vinograda, jaz imam naravno domače vino, novo vino črno rudeči zinfandel, ali belo vino muškatele cena 35 c gal., reesling 40 centov gal. Lansko vino, katero imam še v zalogi črno ali belo, muškatele ali reesling 40 centov gal., stara samo belo vino 50 c gal. Drožnik ali tropinovec \$2.50 gal.

Narocilom je priložiti denar, pisna naslovite na:

Stefan Jakše

CROCKETT, Cal. box 657.

Na prodaj

so dve lote v bližini novogoroga "STEEL PLANTA" v Duluthu, Minn. Lote se malo na wisconsinski strani zravno liver Townsite. Ker potrebujemo lastnik nujno denar, se iste dajo po \$200.00 vsaka. Več pove uredništvo "N. A. H. Minn." 31 E. Mich. St. Duluth, Minn. pa lastnik A. H. box 52, Minn.